

**ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
CENTRALIZUOTAS VIDAUS AUDITO SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, Rotušės a. 4, 62504 Alytus, tel. (8 315) 55 197, faks. (8 315) 55 191,
el. p. auditas@alytus.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706935

**ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DARBUOTOJŲ,
DALYVAUJANČIŲ STATYBĄ LEIDŽIANČIŲ DOKUMENTŲ IŠDAVIMO IR
PANAIKINIMO PROCESUOSE, FUNKCIJŲ IR ĮGALIOJIMŲ VERTINIMO
VIDAUS AUDITO ATASKAITA (GALUTINĖ)**

2024 m. birželio 26 d. Nr. VD-4029(37.4)

Vidaus auditą atliko:

Centralizuoto vidaus audito skyriaus
specialistė (vidaus auditorė) Eglė Janušauskienė

Audito pradžia 2024-04-18

Audito pabaiga 2024-06-26

Vidaus audito ataskaitos gavėjai:

Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorius Gintaras Rakaitis
Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus vedėja Vilma Bartusevičienė

I SKYRIUS IVADINĖ DALIS

1.1. Vidaus audito atlikimo motyvai.

Šis vidaus auditas yra numatytas Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2024 m. metiniame veiklos plane, suderintame su Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriumi. Vidaus audito atlikimas yra vienas iš Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos, pateikusios korupcijos rizikos analizės išvadą statybos leidžiančių dokumentų išdavimo ir panaikinimo procesuose (Alytaus miesto, Kauno rajono ir Kėdainių rajono savivaldybėse) (2023-06-27, GD-13435), pasiūlymų.

1.2. Vidaus audito atlikimo terminas.

Vidaus audito atlikimo laikotarpis: 2024 m. balandžio 18 d. - 2024 m. birželio 26 d.

1.3. Audituojamasis subjektas.

Alytaus miesto savivaldybės administracija (toliau – AMSA), adresas: Rotušės a. 4, Alytus, 62504, identifikacinis kodas 188706935. Vidaus audito tema – AMSA darbuotojų, dalyvaujančių statybą leidžiančių dokumentų (toliau – SLD) išdavimo ir panaikinimo procesuose, funkcijų ir įgaliojimų vertinimo vidaus auditas.

1.4. Vidaus audito sritis.

AMSA darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, funkcijų ir įgaliojimų nuo 2022-01-01 iki 2023-12-31 vertinimas.

1.5. Vidaus audito apimtis.

Vertinta AMSA darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, funkcijų ir įgaliojimų taikymas nuo 2022-01-01 iki 2023-12-31.

1.6. Audituojamas laikotarpis.

Nuo 2022-01-01 iki 2023-12-31.

1.7. Vidaus audito tikslas.

Išanalizuoti ir įvertinti, ar AMSA darbuotojai, dalyvaujantys statybą leidžiančių dokumentų išdavimo ir panaikinimo procesuose, neviršija pareigybės aprašymuose ar teisės aktuose nustatytų įgaliojimų bei audituojamos veiklos vidaus kontrolės organizavimo procedūras.

1.8. Vidaus audito metodai.

Vidaus auditas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu, Alytaus miesto savivaldybės administracijos Centralizuoto savivaldybės vidaus audito skyriaus metodika, vidaus auditorių profesinės etikos principais bei auditoriaus profesinėmis žiniomis ir patirtimi.

Audito metu buvo analizuoti darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, funkcijų ir įgaliojimų taikymą reglamentuojantys valstybinio lygmens teisės aktai ir remiantis jais parengtų vidaus teisės aktų taikymo tinkamumas ir pakankamumas. Informaciją, reikalingą vidaus audito procedūroms atlikti, pateikė Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus bei Miesto ūkio skyriaus atsakingi darbuotojai. Reikalingi dokumentai ir kita informacija gauta pasinaudojant Alytaus miesto savivaldybės duomenų valdymo sistema „Avilyš“. Analizuota ir vertinta viešai prieinama informacija Teritorijų planavimo ir statybos vartai – Informacinė sistema

„Infostatyba“, nuoroda: <https://infostatyba.planuojustatau.lt> Taip pat analizuota ir vertinta informacija, pateikta Alytaus miesto savivaldybės interneto svetainėje www.alytus.lt

Pateiktos informacijos vertinimas atliktas taikant tikrinimo ir analitinės audito procedūras, dokumentų peržiūros ir pokalbių metodus, laikantis prielaidos, kad visi pateikti ir surinkti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir baigtiniai. Vidaus auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad pateiktų pakankamus, patikimus ir tinkamus įrodymus vidaus audito tikslui pasiekti.

1.9. Vidaus audito vertinimo kriterijai.

- 1.9.1. Vidaus teisės aktų, reglamentuojančių SLD išdavimą ir panaikinimą, atitiktis respublikinio lygmens teisės aktams.
- 1.9.2. AMSA darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, funkcijų ir įgaliojimų vykdymas
- 1.9.3. 2022 m. ir 2023 m. išduotų ir panaikintų SLD skaičius.
- 1.9.4. Vidaus kontrolės užtikrinimas.

1.10. Vidaus audito vykdytojas.

Vidaus auditą atliko Alytaus miesto savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus specialistė (vidaus auditorė) Eglė Janušauskienė.

II SKYRIUS DĖSTOMOJI DALIS

2.1. Atliekamo vidaus audito svarba ir reglamentavimo ypatumai.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) 2023 m. atliko korupcijos rizikos analizės tyrimą (2023-06-07, GD-13435¹), kuriame pateikta korupcijos rizikos analizės išvada dėl statybos leidžiančių dokumentų išdavimo ir panaikinimo procesų (Alytaus miesto, Kauno rajono ir Kėdainių rajono savivaldybėse). Šio tyrimo metu buvo vertinamas 2019-2021 m. laikotarpis ir buvo pateikta kritinė antikorupcinė pastaba „4.1.1.3. Alytaus miesto savivaldybėje statinių projektų tikrinimo etape egzistuoja reali galimybė vieniems subjektams priimti sprendimus už kitus subjektus, t. y. tikrinti projektus, tenkinti bei pasirašyti prašymus dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo, todėl kyla akivaizdi korupcijos rizika dėl subjektų piktnaudžiavimo (motyvai išdėstyti STT analizės 2.4. poskyryje)“. Šis vidaus auditas atliekamas, vadovaujantis pateiktu STT pasiūlymu atlikti vidaus auditą, kurio metu būtų įvertinta, ar AMSA darbuotojai, dalyvaujantys statybą leidžiančių dokumentų išdavimo ir panaikinimo procesuose, neviršija pareigybės aprašymuose ar teisės aktuose nustatytų įgaliojimų bei audituojamos veiklos vidaus kontrolės organizavimo procedūras.

Statybą leidžiantis dokumentas – dokumentas, kuriuo kompetentinga institucija suteikia statytojui (užsakovui) teisę įgyvendinti statinio projektą (toliau – SLD). Lietuvos Respublikos statybos įstatymo² (toliau – Statybos įstatymas) 27 straipsnyje nustatyta, kad SLD yra aštuonių rūšių:

- 1) leidimas statyti naują statinį;
- 2) leidimas rekonstruoti statinį;
- 3) leidimas atnaujinti (modernizuoti) pastatą;
- 4) leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą;
- 5) leidimas atlikti statinio paprastąjį remontą;
- 6) leidimas pakeisti statinio ar jo dalies paskirtį;
- 7) leidimas nugriauti statinį;
- 8) leidimas tęsti sustabdytą statybą.

SLD išduoda savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, o SLD išdavimo procedūras nustato Statybos įstatymas, statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau – Reglamentas)³ ir kiti savivaldybių dokumentai, kurie detalizuoja SLD išdavimo tvarką.

Pažymėtina, kad, remiantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo⁴ 6 straipsnio 20 punktu, SLD išdavimas įstatymų nustatyta tvarka yra viena iš savarankiškųjų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytų (priskirtų)) savivaldybių funkcijų. Įgyvendindama šią savarankiškąją funkciją, savivaldybė turi Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakinga už savarankiškųjų funkcijų atlikimą (Vietos savivaldos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos).

Pagal Lietuvos Respublikos savivaldybės infrastruktūros plėtros įstatymo⁵ 4 straipsnio 2 dalies 7 punkto nuostatas, savivaldybių tarybos nustato savivaldybės

¹ Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2023-06-07 pateikta korupcijos rizikos analizės išvada GD-13435.

² 1996-03-19 Lietuvos Respublikos statybos įstatymas Nr. I-1240 (2016-06-30 įstatymo Nr. XII-2573 redakcija).

³ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-12-12 įsakymas Nr. D1-878 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“ (2022-04-07 įsakymo Nr. D1-92 redakcija).

⁴ 1994-07-07 Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533 (2022-06-30 įstatymo Nr. XIV-1268 redakcija).

⁵ 2020-05-07 Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas Nr. XIII-2895.

infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarką, taip pat patvirtina kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kada savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama arba mokama dalimis. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi, savivaldybės vyriausiasis inžinierius yra atsakingas už inžinerinės savivaldybės infrastruktūros sprendinių suderinamumą ir atitiktį patvirtintiems teritorijų planavimo dokumentams ir statybą reglamentuojantiems teisės aktams. Savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus viena iš pagrindinių funkcijų: „pagal kompetenciją dalyvauti tikrinant statinio projektus ir dalyvauti surašant statinių statybos užbaigimo aktą, patikrinant, ar inžinerinės savivaldybės infrastruktūros plėtra įgyvendinama pagal statinio projektą, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygas, savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties, kai ji buvo sudaryta, sąlygas“.

STT vykdydama, korupcijos rizikos analizės tyrimą Alytaus miesto, Kauno rajono ir Kėdainių rajono savivaldybėse, nustatė, kad iš šių trijų savivaldybių tik Kauno rajono savivaldybė turėjo patvirtintą SLD išdavimo tvarkos aprašą⁶. Tvarkos aprašas nustato sprendimų priėmimo principus, kriterijus, procedūras, įvardina SLD išdavimo procese sprendimus priimančius subjektus, apibrėžia jų įgaliojimus, kompetenciją ir pan. Po pateikto STT korupcijos rizikos analizės tyrimo Kėdainių rajono savivaldybės meras taip pat patvirtino šį SLD išdavimo tvarkos aprašą⁷. Alytaus miesto savivaldybė tokio aprašo patvirtinusi neturi.

Išvada. Alytaus miesto savivaldybė neturi SLD išdavimo tvarkos aprašo, kuriame būtų aiškiai nustatyta sprendimų priėmimo principai, kriterijai, procedūros, įvardinti SLD išdavimo procese sprendimus priimančys subjektai, apibrėžti jų įgaliojimai bei kompetencija ir pan. Siūloma AUŽS skyriui parengti statybą leidžiančių dokumentų išdavimo Alytaus miesto savivaldybėje tvarkos aprašą.

2.2. AMSA darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, funkcijų ir įgaliojimų vykdymas

STT atliktoje analizėje buvo pateikta informacija, kad neaiškiai apibrėžti SLD išdavimo procese dalyvaujančių darbuotojų įgaliojimai ir kompetencija. Iki 2023 m. liepos mėnesio nebuvo aiškiai apibrėžtos AMSA darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, kompetencijos ir funkcijos, todėl buvo apsunkintas SLD išdavimo procese atliktų funkcijų vykdymo identifikavimas. Atsižvelgus į STT tyrimo išvadoje pateiktą pasiūlymą, buvo parengti AMSA direktoriaus įsakymai (2023-07-14 Nr. DV-613 ir 2023-08-10 Nr. DV-669), kuriuose AMSA darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, kompetencijos ir ribos yra aiškiai nustatytos.

1 lentelė

Eil. Nr.	Valstybės tarnautojas arba dirbantis pagal darbo sutartį (pareigos)	Funkcijos, susijusios su SLD išdavimo ir panaikinimo procesų veikla	Pavaduojantis asmuo
1.	Gintaras Rakaitis (administracijos direktorius)	Išduoti statybą leidžiančius dokumentus ⁸ .	Marius Palumickas
2.	Marius Palumickas (AUŽS vyr. specialistas)	Išduoti statybą leidžiančius dokumentus ir tikrinti visus projektus ⁸ ; Tikrinti statybos, rekonstravimo, remonto, paskirties keitimo ir griovimo projektų atitiktį nustatytiems reikalavimams ⁹ ;	Jurgita Kalvinskaitė

⁶ Kauno rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-08-25 įsakymas Nr. JS-3011 „Dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo Kauno rajono savivaldybės administracijoje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁷ Kėdainių rajono savivaldybės mero 2024-02-27 potvarkis Nr. MP1-80 „Dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo Kėdainių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo tvirtinimo“.

⁸ Alytaus miesto savivaldybės mero 2024-01-10 potvarkis Nr. M-20 „Dėl įgaliojimų suteikimo“.

		Visais atvejais patikrinti ir pritarti/nepritarti kiekvienam statinio projektui ¹⁰ .	
3.	Jurgita Kalvinskaitė (AUŽS vedėjo pavaduotoja savivaldybės vyriausioji architektė)	Išduoti statybą leidžiančius dokumentus ir tikrinti visus projektus. ⁸	nėra
4.	Ramunė Zubrė (Aplinkos apsaugos skyriaus vyr. specialistė)	Tikrinti pagal Želdynų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir 8 straipsnio 3 dalį. ⁹ Visais atvejais patikrinti ir pritarti/nepritarti kiekvienam statinio projektui ¹⁰ .	Laima Mulmienė
5.	Daiva Miglinienė (Miesto ūkio skyriaus vedėjo pavaduotoja (savivaldybės vyr. inžinierė))	Tikrinti pagal Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies, 2 dalies 3 punkto, Statybos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 9 punkto nuostatas ⁹ ; Visais atvejais patikrinti ir pritarti/nepritarti kiekvienam statinio projektui ¹⁰ .	nėra

1 lentelėje pateikiami asmenys ir jų funkcijos, susiję su SLD išdavimo ir panaikinimo procesų įgyvendinimu audituojamu laikotarpiu.

Vidaus auditorė, vertindama AMSA darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, funkcijų ir įgaliojimų vykdymą, susipažino su darbuotojų pareigybių aprašymais ir pastebėjo, kad Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus (toliau – AUŽS) vyriausiojo specialisto Mariaus Palumicko funkcija dėl dalyvavimo SLD procesuose išreikšta aiškiai. Šio vyr. specialisto pareigybės aprašyme, patvirtintame Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-03-26 įsakymu Nr. DV-239 nurodyta: „10. Vykdo statybą leidžiančio dokumento išdavimo, priėmimo, derinimo, taisymo, naikinimo visų statinių naujos statybos, rekonstravimo, remonto, griovimo ir paskirties keitimo funkcijas per Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą (IS) Infostatyba.“ Ją pavaduojančios vedėjo pavaduotojos (savivaldybės vyr. architektės) Jurgitos Kalvinskaitės pareigybės aprašyme taip pat aiškiai suformuluota funkcija „Teisės aktų nustatyta tvarka derina statinių techninius projektus (IS „Infostatyba“)“.

Remiantis STT atliktoje analizėje pateikta informacija apie Aplinkos apsaugos skyriaus darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, kad iš jų pareigybės aprašymuose nurodytų funkcijų formuluočių nėra aišku ar jos yra susiję su SLD išdavimo procesu, buvo peržiūrėti šio skyriaus darbuotojų pareigybės aprašymai. Aplinkos apsaugos skyriaus vyr. specialistės Ramunės Zubrės pareigybės aprašyme yra nurodyta „Projektų informacinėje sistemoje „Infostatyba“ derinimas“, o ją tarnybinių komandiruočių, atostogų, ligos ar kitais atvejais, kai negali eiti pareigų, pavaduoja skyriaus vedėjo pavaduotoja Laima Mulmienė.

STT išvadoje pateikta informacija, kurioje buvo nurodyta, kad Miesto ūkio skyriaus darbuotojas, dalyvaudamas SLD išdavimo procese, tikrina prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų projektų atitiktį, tačiau pareigybės aprašyme tokios formuluotės funkcijų nėra.

Vidaus auditorė patikrino savivaldybės interneto svetainėje alytus.lt skiltyje „Savivaldybės administracija“ skyrelyje „Kontaktai“ pateiktą informaciją, kur prie kiekvieno darbuotojo yra įkeltas pareigybės aprašymas. Tikrinant Daivos Miglinienės (MŪS vedėjo pavaduotojos (savivaldybės vyriausiosios inžinierės) pareigybės aprašymą antraštės pavadinimas: „Alytaus miesto savivaldybės administracijos miesto ūkio skyriaus vyriausiojo specialisto (savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus) pareigybės aprašymas“, nors Daiva Miglinienė yra vedėjo pavaduotoja (savivaldybės vyriausioji inžinierė). Pareigybės

⁹ Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-07-14 įsakymas Nr. DV-613 „Dėl įgaliojimo tikrinti projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams“.

¹⁰ Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-08-10 įsakymas Nr. DV-669 „Dėl rekomendacijų įgyvendinimo“.

aprašyme aiškiai nurodytos funkcijos „pagal kompetenciją dalyvauja tikrinant statinio projektus ir dalyvauja surašant statinių statybos užbaigimo aktą, patikrinant, ar inžinerinės savivaldybės infrastruktūros plėtra įgyvendinama pagal statinio projektą, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygas, savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties, kai ji buvo sudaryta, sąlygas.“ Atkreiptinas dėmesys, kad svarbu komandiruočių, atostogų, ligos ar kitais atvejais, kai ji negali eiti pareigų, paskirti pavaduojantį asmenį.

Svarbu pažymėti, kad vidaus auditorė klausimyno pagalba siekė išsiaiškinti, ar visais atvejais yra užtikrinta, kad darbuotojai statinių projektų tikrinimą atlieka savo kompetencijos ribose, t. y. ar vykdo priskirtas SLD išdavimo funkcijas savo vardu. Darbuotojų funkcijos yra nustatytos AMSA direktoriaus 2023-07-14 įsakyme Nr. DV-613¹⁰, kuriuo vadovaujantis darbuotojai nustatytoms funkcijoms atlikti kreipiasi į Valstybinę teritorijų ir planavimo statybos inspekciją dėl prisijungimo teisių suteikimo, nurodant kokias funkcijas atliks. Tikrinimo posistemyje suteikiamos pareigos suteikia galimybę dirbti tik savo institucijos ribose ir darbuotojas negali atlikti veiksmų kitos institucijos prašymu, nes jei darbuotojas dirba pvz. Miesto ūkio skyriuje, niekas jam nesuteiks įgaliojimo dirbti AUŽS institucijoje. Prašymų nagrinėjimas yra galimas turint kuratoriaus teises dirbant pagrindiniame „vidiniame posistemyje“. Leidimą išduoti gali tik tas asmuo, kurį priskiria prašymą nagrinėjantis asmuo ir kuriam VTPSĮ suteikia tokias pareigas. Dėl kiekvienų pareigų suteikimo kiekvienas darbuotojas kreipiasi asmeniškai. Įvertinus šią informaciją, galima daryti prielaidą, kad darbuotojai, prisijungdami prie IS „Infostatyba“, negali atlikti derinimų vienas už kitą. Pažymėtina, kad 2023-2025 m. strateginiame veiklos plane nurodyta, kad už 31.2.2.01 priemonės „Nuoseklus ir strategiškas urbanistinis planavimas ir nenaudojamų teritorijų vystymas“¹¹ koordinavimą yra atsakingas AUŽS vedėjas. AUŽS vedėja yra atsakinga, kad skyriaus darbuotojų funkcijos ir procesai būtų vykdoma nenutrūkstamai. Vedėja skyriaus darbuotojų SLD išdavimo procese dalyvauja prižiūredama ar tinkamai ir laiku išduodami SLD, o kontrolė įgyvendinama terminų laikymosi principu. Pažymėtina, kad yra vykdoma kontrolė ir užtikrinamas „4 akių“ principas, nes AUŽS vyr. specialistas ir savivaldybės vyr. architektė prieš išduodant kiekvieną SLD atlieka derinamą IS „Infostatyba“. Apie papildomą kontrolės mechanizmą, taikyti „keturių akių“ principą buvo nurodyta ir STT korupcijos rizikos analizės tyrime.

Vidaus auditorė atlikdama vidaus audito procedūras, nerado duomenų, kurie įrodytų jog buvo pažeisti darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, viešieji ir privatūs interesai. Į klausimyne pateiktą klausimą apie galimas rizikas, kai išduodant SLD, galėjo būti pažeisti viešieji ir privatūs interesai buvo gautas atsakymas, kad „nusišalinimų nebuvo. O kiekvienas valstybės tarnautojas atsako už viešų ir privačių interesų nebuvimo užtikrinimą ir jų deklaravimą“¹².

AMSA darbuotojai, dalyvaujantys SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, naudojami Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema „Infostatyba“. Prašymai, pateikti naudojantis IS „Infostatyba“ yra užregistruojami automatiškai ir jų pateikėjai apie tai informuojami tą pačią dieną per IS „Infostatyba“.

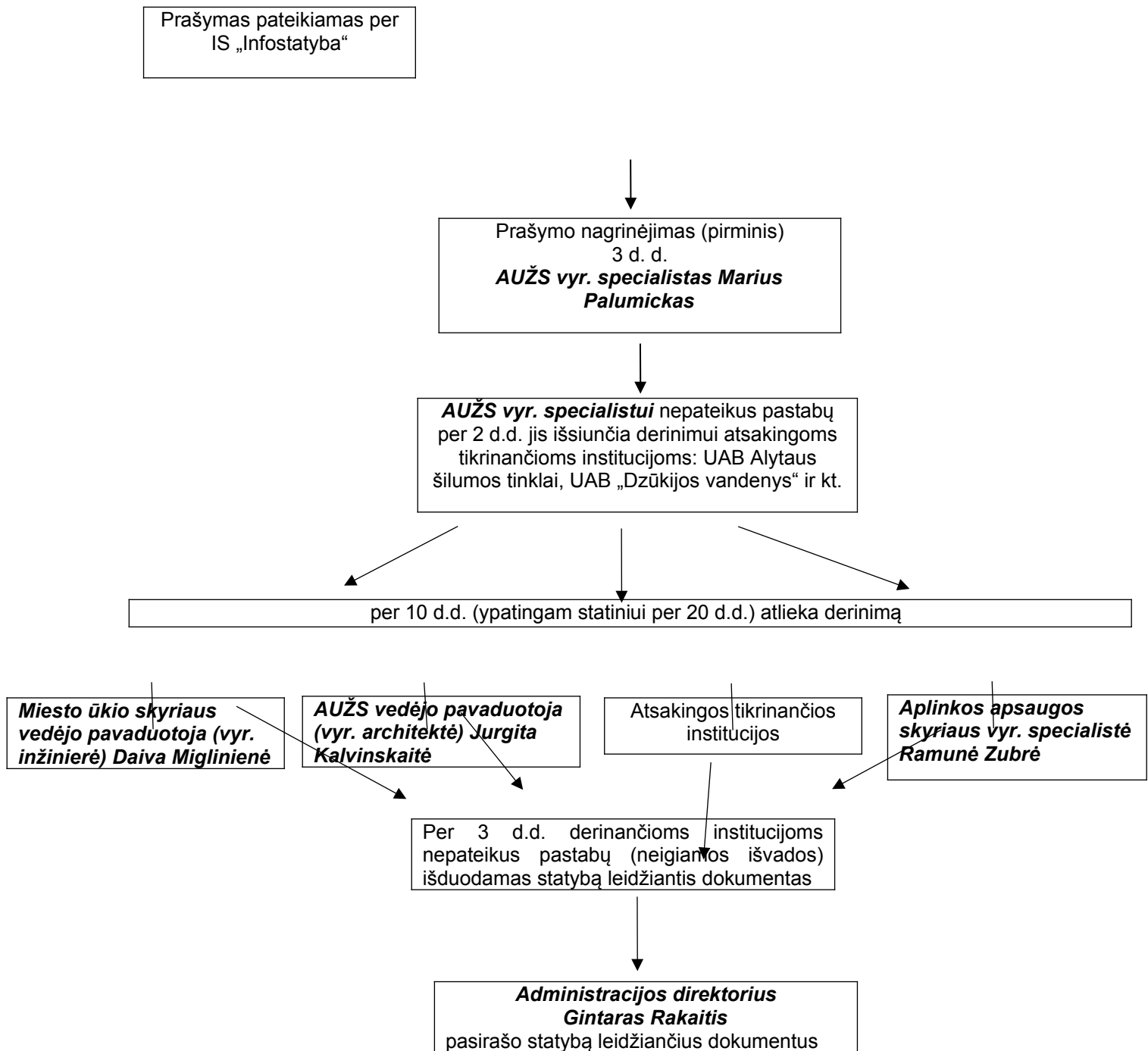
IS „Infostatyba“ užduoties kuratorius ir užduoties vykdytojas yra tas pats asmuo – AUŽS vyr. specialistas Marius Palumickas. Jis informavo CVAS, kad didžiųjų miestų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos) savivaldybėse Architektūros skyriuose užduoties kuratorius yra atsakingas už užduočių IS „Infostatyba“ paskirstymą. Tuo tarpu Alytuje nėra tokio poreikio, todėl šios funkcijos yra to paties asmens atsakomybė.

Pateikiama schema, kurioje pavaizduota SLD išdavimo procese dalyvaujančių darbuotojų veiksmų paskirstymas.

¹¹ AMSA direktoriaus 2023-02-27 įsakymas Nr. DV-187 „Dėl Alytaus miesto savivaldybės 2023–2025 m. strateginio veiklos plano programų ir priemonių, kurių asignavimų valdytojas yra administracijos direktorius, koordinatorių, apskaitą tvarkančių darbuotojų ir jų atliekamų funkcijų sąrašo tvirtinimo“

¹² Vidaus dokumentas VLIS „Avilyš“, 2024-04-25 klausimynas Nr. VD-2899 (6.39 E) „Dėl vidaus audito atlikimo“.

Prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą nagrinėjimo schema

Pastaba: jei bent viena institucija nepritaria derinimui, statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu kultūros paveldo objektų derinimas IS „Infostatyba“ nevyksta. Alytaus miesto bendrajame plane monitoringo būdu identifikuoti objektai ir teritorijos, įtraukiami į Alytaus miesto saugotinių nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų (neregistruotų Registre) inventorinį sąvadą (1 priedas)¹³.

Atliekant auditą buvo tikrinama pateikta informacija Alytaus miesto savivaldybės interneto svetainėje alytus.lt skiltyje „Statyba, žemėtvarka ir urbanistika“. Skyrelyje „Statybą leidžiantys dokumentai“ yra nurodytos visos išduodamų statybą leidžiančių

¹³ Prieiga internete: <https://alytus.lt/uploads/documents/files/LT/Gyventojams/bendrasis%20planas/Alytaus%20miesto%20bendrasis%20planas.pdf>

dokumentų rūšys. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad visos sukeltos aktyvios nuorodos turėtų būti aktyvios. Šiuo metu gyventojas suradęs jam reikalingą informaciją, negali pateikti prašymo el. būdu (nuoroda nėra aktyvi). Tikrinant interneto svetainėje esančią informaciją buvo patikrintas „Prašymas išduoti leidimą statyti naują (-us) statinį (-ius) / rekonstruoti statinį (-ius) / atnaujinti (modernizuoti) pastatą (-us)“, tačiau prašymo formos nuoroda nebuvo aktyvi. Vidaus auditorės nuomone, reikėtų nuolat tikrinti ir atnaujinti aktualią informaciją savivaldybės interneto svetainėje skyrelyje „Statybą leidžiantys dokumentai“.

Išvados.

1. Siūloma patikslinti Daivos Miglinienės (MŪS vedėjo pavaduotojos (savivaldybės vyriausiosios inžinierės) pareigybės aprašymo pavadinimą-antraštę, taip pat direktoriaus įsakymu paskirti ją pavaduojantį asmenį.

2. Pavesti AUŽS peržiūrėti Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-07-14 įsakyme Nr. DV-613 „Dėl įgaliojimo tikrinti projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams“ minimiems darbuotojas priskirtas funkcijas ir kompetencijas, jų atitiktį galiojantiems teisės aktams. Patikslinti 1.2 papunktį, nes Arūnas Grigaitis jau nebedirba. Taip pat būtina patikslinti direktoriaus įsakymo 1.4 papunktį, nurodyti pavaduojantį asmenį.

3. Surinkus žodinius ir rašytinius AUŽS darbuotojų pastebėjimus, vidaus auditorė atkreipė dėmesį, kad SLD išdavimo procese nėra užtikrinamas kultūros paveldo objektų ir savalaikis lietaus (paviršinių) nuotekų surinkimo tinklų derinimas. Šis derinimas galėtų atsirasti tame pačiame etape, kuomet išsiunčiama derinimui atsakingoms institucijoms. Siūlymas peržiūrėti procesus ir užtikrinti, kad būtų tinkamai ir laiku atliekami už tam tikrą sritį atsakingų darbuotojų statybos projektų derinimai prieš išduodant statybos leidimą.

4. Siūloma nuolat tikrinti ir atnaujinti aktualią informaciją savivaldybės interneto svetainėje skyrelyje „Statybą leidžiantys dokumentai“.

2.3. 2022 m. ir 2023 m. išduotų ir panaikintų SLD skaičius

2 lentelėje pateikiama 2022 m. ir 2023 m. išduotų statybos leidimų statistika, pateiktas išduotų statybos leidimų skaičius.

2 lentelė

Eil. Nr.	Statybos leidimo rūšis (pagal Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies nuostatas)	Išduotų (nuo 2022-01-01 iki 2022-12-31) leidimų skaičius	Išduotų (nuo 2023-01-01 iki 2023-12-31) leidimų skaičius
1.	leidimas statyti naują statinį	90	90
2.	Leidimas rekonstruoti statinį	21	9
3.	Leidimas atnaujinti (modernizuoti) pastatą	10	2
4.	Leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą	1	1
5.	Leidimas atlikti statinio paprastąjį remontą	10	9
6.	Leidimas pakeisti statinio ar jo dalies paskirtį	8	4
7.	Leidimas nugriauti statinį	1	0
8.	Leidimas tęsti sustabdytą statybą	0	0
	Iš viso:	141	115

Audituojamu laikotarpiu, t. y. 2022 m. ir 2023 m. palyginus išduotų statybos leidimų skaičių matoma aiški tendencija, kad labai panašiai abejais metais buvo išduota statybos

leidimų pagal atitinkamas statybos leidimų rūšis. Svarbu pažymėti, kad per metus prašymų išduoti SLD pateikiama dvigubai daugiau nei išduodama leidimų.

Vidaus auditorė buvo informuota, kad audituojamu laikotarpiu buvo tik 1 panaikintas SLD, išdavus naują leidimą pakeitus projekto sprendinius.

Išvada. 2022 m. ir 2023 m. išduotų statybos leidimų pagal atitinkamas statybos leidimų rūšis skaičius buvo panašus, išskyrus leidimų rekonstruoti ir atnaujinti (modernizuoti) per 2023 m. buvo ženklus sumažėjimas. Leidimas rekonstruoti 2022 m. – 21, 2023 m. – 9. Leidimas atnaujinti (modernizuoti) pastatą 2022 m. – 10, 2023 m. – 2.

III SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi, vienas iš pagrindinių vidaus kontrolės tikslų yra užtikrinti, kad viešojo juridinio asmens veikla būtų vykdoma įstatymų, kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagal strateginius arba kitus veiklos planus, programas bei procedūras; informacija apie viešojo juridinio asmens finansinę ir kitą veiklą būtų teisinga ir pateikiama teisės aktų numatyta tvarka.

Vidaus kontrolė, vykdamas AMSA darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, funkcijų ir įgaliojimų taikymą, vertinta pagal šiuos kriterijus: kontrolės aplinka, rizikos vertinimas, kontrolės veikla, informavimas ir komunikacija, stebėseną. Šiam vertinimui naudotas klausimynas, vidaus audito metu surinkti žodiniai ir rašytiniai duomenys, gauti iš vidinių ir išorinių informacijos šaltinių.

Įvertinus visus audito metu surinktus įrodymus ir duomenų analizę, vidaus kontrolės vertinimas yra – gera.

IV SKYRIUS IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Išvados:

1. Atliekant vidaus auditą išanalizuota SLD išdavimo reglamentavimas valstybiniame lygmenyje ir savivaldybėje galiojanti tvarka. Remiantis kitų savivaldybių gerąja patirtimi (Vilniaus miesto, Panevėžio miesto, Kauno rajono ir Kėdainių rajono) vidaus auditorės

nuomone, būtina patobulinti SLD išdavimo tvarką. AUŽ skyriui būtina parengti vidaus dokumentą, kuris detalizuotų SLD išdavimo tvarką. Šiame tvarkos apraše būtų aiškiai nustatyti sprendimų priėmimo principai, kriterijai, procedūros, įvardinti SLD išdavimo procese sprendimus priimančiosios subjektai, apibrėžti jų įgaliojimai bei kompetencija ir pan.

2. Atliekant vidaus auditą nenustatyta viešųjų ir privačių interesų derinimo pažeidimų. Nusišalinimų nebuvo. Kiekvienas valstybės tarnautojas yra atsakingas už viešųjų ir privačių interesų nebuvimo užtikrinimą ir jų deklaravimą.

3. Surinkus žodinius ir rašytinius AUŽS darbuotojų pastebėjimus, vidaus auditorė atkreipė dėmesį, kad SLD išdavimo procese nėra užtikrinamas kultūros paveldo objektų ir savalaikis lietaus (paviršinių) nuotekų surinkimo tinklų derinimas. Šis derinimas galėtų atsirasti tame pačiame etape, kuomet išsiunčiama derinimui atsakingoms institucijoms.

4. Vidaus auditorė, vertindama AMSA darbuotojų, dalyvaujančių SLD išdavimo ir panaikinimo procesuose, funkcijų ir įgaliojimų vykdymą, susipažino su darbuotojų pareigybių aprašymais, įgaliojimus suteikiančiais dokumentais (direktoriaus įsakymais, mero potvarkiais). Nustatyti neatitikimai, kuriuos būtina patikslinti: nurodyti pavadojantį asmenį, patikslinti pareigybės aprašymo pavadinimą – antraštę.

5. Vidaus audito metu vertinta ar visais atvejais yra užtikrinta, kad darbuotojai statinių projektų tikrinimą atlieka savo kompetencijos ribose, t. y. ar vykdo priskirtas SLD išdavimo funkcijas savo vardu. AUŽS informavo, kad leidimą išduoti gali tik tas asmuo, kurį priskiria prašymą nagrinėjantis asmuo ir kuriam Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija suteikia tokias pareigas. Dėl kiekvienų pareigų suteikimo kiekvienas darbuotojas kreipiasi asmeniškai. Įvertinus šią informaciją, galima daryti prielaidą, kad darbuotojai, prisijungdami prie IS „Infostatyba“, negali atlikti derinimų vienas už kitą.

6. Atliekant vidaus auditą buvo tikrinama pateikta informacija Alytaus miesto savivaldybės interneto svetainėje www.alytus.lt skiltyje „Statyba, žemėtvarka ir urbanistika“. Skyrelyje „Statybą leidžiantys dokumentai“ yra nurodytos visos išduodamų statybą leidžiančių dokumentų rūšys. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad visos sukeltos aktyvios nuorodos turėtų būti aktyvios. Šiuo metu gyventojas suradęs jam reikalingą informaciją, negali pateikti prašymo el. būdu (nuoroda nėra aktyvi). Tikrinant interneto svetainėje esančią informaciją buvo patikrintas „Prašymas išduoti leidimą statyti naują (-us) statinį (-ius) / rekonstruoti statinį (-ius) / atnaujinti (modernizuoti) pastatą (-us)“, tačiau prašymo formos nuoroda nebuvo aktyvi. Vidaus auditorės nuomone, reikėtų nuolat tikrinti ir atnaujinti aktualią informaciją savivaldybės interneto svetainėje skyrelyje „Statybą leidžiantys dokumentai“.

Rekomendacijos Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriui:

1. Parengti SLD išdavimo tvarkos aprašą, kuriame būtų aiškiai nustatyta sprendimų priėmimo principai, kriterijai, procedūros, įvardinti SLD išdavimo procese sprendimus priimančiosios subjektai, apibrėžti jų įgaliojimai bei kompetencija ir pan. (aukšto reikšmingumo rekomendacija).

2. Peržiūrėti Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-07-14 įsakyme Nr. DV-613 „Dėl įgaliojimo tikrinti projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams“ minimiems darbuotojas priskirtas funkcijas ir kompetencijas, jų atitiktį galiojantiems teisės aktams. Patikslinti 1.2 papunktį, nes Arūnas Grigaitis jau nebedirba. Taip pat būtina patikslinti direktoriaus įsakymo 1.4 papunktį, nurodyti pavadojantį asmenį (vidutinio reikšmingumo rekomendacija).

3. Peržiūrėti procesus ir užtikrinti, kad būtų savalaikis ir tinkamas už kultūros paveldo objektų ar kitų specifinių sričių atsakingų darbuotojų statybos projektų IS „Infostatyba“ derinimas prieš išduodant statybos leidimą (aukšto reikšmingumo rekomendacija).

4. Siūloma nuolat tikrinti ir atnaujinti aktualią informaciją savivaldybės interneto svetainėje skyrelyje „Statybą leidžiantys dokumentai“ (vidutinio reikšmingumo rekomendacija).

Rekomendacijos Miesto ūkio skyriui:

1. Patikslinti Daivos Miglinienės (MŪS vedėjo pavaduotojos (savivaldybės vyriausiosios inžinierės) pareigybės aprašymo pavadinimą – antraštę (savivaldybės interneto svetainėje alytus.lt darbuotojų kontaktų skelbiamoje skiltyje), taip pat direktoriaus įsakymu paskirti ją pavaduojantį asmenį (vidutinio reikšmingumo rekomendacija).

2. Peržiūrėti procesus ir užtikrinti, kad būtų savalaikis ir tinkamas už kultūros paveldo objektų ar kitų specifinių sričių atsakingų darbuotojų statybos projektų IS „Infostatyba“ derinimas prieš išduodant statybos leidimą (aukšto reikšmingumo rekomendacija).

Centralizuoto vidaus audito skyriaus specialistė
Janušauskienė
(vidaus auditorė)

Eglė